

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
Närings-, trafik- och miljöcentralen
Centre for Economic Development, Transport and the Environment

Pohjaveden suojele Pohjois- Savossa

Ajankohtaista 2019

Aalto Jussi

9.4.2019

Pohjavesialueiden uudelleen luokittelu

- Luokittelu perustuu lakiin vesienhoidon järjestämisestä ja siihen liittyvään asetukseen
- Työ aloitettu Pohjois-Savossa 2017
- 1-luokkaan kuuluvat pohjavesialueet ovat vedenhankintaa varten tärkeitä pohjavesialueita, joiden vettä käytetään tai on tarkoitus käyttää yhdyskunnan vedenhankintaan taikka talousvetenä enemmän kuin keskimäärin 10 kuutiometriä vuorokaudessa tai yli viidenkymmenen ihmisen tarpeisiin
- 2-luokkaan luokitellaan vedenhankintakäyttöön soveltuvat pohjavesialueet, jotka pohjaveden antoisuuden ja muiden ominaisuuksiensa perusteella soveltuvat 1-luokan mukaiseen käyttöön

Pohjavesialueiden uudelleen luokittelu

- E-luokkaan sellaiset pohjavesialueet, joiden pohjavedestä luonnonsuojelu-, metsä- tai vesilain, tai muun lainsäädännön nojalla suojeltu ekosysteemi on suoraan riippuvainen (1E, 2E tai E)
- Luokittelun yhteydessä on tarkistettu pohjavesialueiden rajoja, mikäli pohjavesialueella on tehty uudelleenrajaukseen riittäviä tutkimuksia
- Työ valmistuu toukokuussa 2019
- Paikkatietoaineistoissa on tämän jälkeen päivittämistarve
- Avoin tieto palvelusta saa haettua uudet tiedot (www.syke.fi/avointieto)

Vesienhoito

- Käynnissä toinen vesienhoitokausi 2016-2021, suunnitteilla kolmas vesienhoitokausi 2022-2027
- Vesienhoitosuunnitelmaan kuuluu vesienhoidon toimenpideohjelma
- Pohjois-Savon vesienhoidon toimenpideohjelmassa on esitetty ohjauskeinoja pohjavedensuojeluun eri toimintoihin liittyen sekä perustoimenpiteitä ja täydentäviä toimenpiteitä pohjaveden hyvän tilan säilyttämiseksi tai hyvän tilan saavuttamiseksi
- Toimenpideohjelman toimenpiteitä suunnitellessa tehdään riskinarviointi pohjavesialueille joiden perusteella selvitetään mahdolliset riskipohjavesialueet. Riskipohjavesialueiden pohjavedestä löytyy useimmiten ihmistoiminnasta aiheutuneita haitta-aineita

Vesienhoito

- Tilan luokittelu tehdään määrällisen ja kemiallisen tilan osalta seurantatulosten perusteella.
- Pohjavesialueen määrällinen ja kemiallinen tila luokitellaan joko hyväksi tai huonoksi
- Kemiallinen tila luokitellaan haitta-ainepitoisuuksien ja niiden trendien perusteella
- Kuluvan vesienhoitokauden osalta Pohjois-Savossa vain yksi huonossa tilassa oleva pohjavesialue
- Useita riskialueita joilta löytyy haitta-aineita
- Toimenpideohjelmassa esitettyjä toimenpiteitä on saatu hyvin toteutettua
- Seuraaville vuosille jää silti vielä paljon töitä toimenpiteiden osalta

Pohjavesialueiden suojelusuunnitelmat

- Suojelusuunnitelmien tekeminen kuntien vastuulla
- Suojelusuunnitelmat tehty lähes jokaisessa Pohjois-Savon kunnassa
- Suojelusuunnitelmissa on kerätty olemassa oleva tieto pohjavesialueilta ja esitetty suosituksia ja toimenpide-ehdotuksia toimintokohtaisesti
- Osassa kunnissa seurantaryhmä kokoontunut vuosittain, päivittänyt tietoja ja edistänyt aktiivisesti toimenpiteiden toteutumista
- Suojelusuunnitelmat ovat nyt päivitystarpeessa johtuen uudesta luokituksesta. Osalle pohjavesialueista on tullut luokkamuuotos, rajausmuutos, tai alueelle on tullut uutta toimintaa yms.
- ELY-keskus myöntää avustusta suojelusuunnitelmien tekemiseen

Tutkimustieto parantaa pohjaveden suojelua

- Kaikilta pohjavesialueilta ei ole tarkkaa tutkimustietoa, vaan ymmärrys alueesta pohjautuu esimerkiksi yksittäisiin tutkimuksiin, kairauksiin, maan- ja/tai vedenpinnan tasoihin sekä asiantuntija-arvioihin.
- Pohjois-Savon ELY-keskus pyrkii lisäämään pohjavesialueiden tutkimustietoa omilla pohjavesitutkimuksillaan ja pohjavesiseurannallaan sekä yhteistyöhankkeilla (GTK, kunnat, vedenottajat, toimijat)
- Kokonaisvaltaisia pohjavesialueen tutkimuksia (rakennetutkimuksia, pohjaveden virtausmallinnuksia) on tehty yhteistyöhankkeina usealle pohjavesialueelle.
- Kun pohjavesialueen rakenne ja pohjaveden virtaus tunnetaan tutkimuksin ja mallinnuksin, voidaan eri toimintojen riskiä pohjavesialueen pohjaveteen arvioida paremmin

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
Närings-, trafik- och miljöcentralen
Centre for Economic Development, Transport and the Environment

Kiitos!

Aalto Jussi

9.4.2019